

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. április 23.*

„Kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset – 2009/147/EK irányelv – A vadon élő madarak védelme – A »pehelyréce« madárfaj (*Somateria mollissima*) hím példányainak az Åland-szigeteken (Finnország) történő tavaszi vadászatának engedélyezése – A 7. cikk (4) bekezdése és a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja – Az »ésszerűen indokolható hasznosítás« és a »kisszámú« egyed fogalmai”

A C-217/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt 2019. március 8-án

az **Európai Bizottság** (képviselik: C. Hermes és E. Ljung Rasmussen, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

a **Finn Köztársaság** (képviseli: J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben, segítői: J. Bouckaert, D. Gillet és S. François ügyvédek)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese, M. Safjan, L. Bay Larsen és C. Toader (előadó) bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

- 1 Keresetlevelében az Európai Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Finn Köztársaság azáltal, hogy 2011 óta rendszeresen lehetővé tette az Åland-szigeteken (Finnország) a hím pehelyréce (*Somateria mollissima*) tavaszi vadászatára vonatkozó engedélyek kiadását, nem teljesítette a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2010. L 20., 7. o.; a továbbiakban: madárvédelmi irányelv) 7. cikkének (4) bekezdéséből és 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjából eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

- 2 A madárvédelmi irányelv (3)–(6) és (10) preambulumbekzdése értelmében:

„(3) A tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madárfajok nagy részének állománya csökken, néhány esetben igen gyorsan. Ez a csökkenés komoly veszélyt jelent a természetes környezet megőrzése szempontjából, különösen azért, mert ezáltal veszélybe kerül a biológiai egyensúly.

(4) A tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madarak főként vonuló fajok. Ezek a fajok közös örökséget jelentenek, és a hatékony madárvédelem jellegzetesen határokon átnyúló környezetvédelmi probléma, amely közös felelősséggel jár.

(5) A tagállamok európai területén természetesen előforduló vadon élő madárfajok védelmét biztosítani kell a [z Európai Unió] életkörülmények javítására és a fenntartható fejlődésre irányuló céljai megvalósítása érdekében.

(6) A meghozandó intézkedéseket a madarak számát befolyásoló különféle olyan tényezők figyelembevételével kell kidolgozni, mint amilyenek nevezetesen az emberi tevékenységek káros hatásai, különösen a természetes élőhelyek tönkretétele és szennyezése, a madarak emberek általi befogása és megölése, valamint ezekből kiinduló kereskedelme. Ezeknek az intézkedéseknek a szigorúságát a madárvédelmi politika keretein belül a különféle fajok egyedi helyzetéhez kell igazítani.

[...]

(10) Magas állományszintjüknek, földrajzi elterjedésüknek és szaporodási arányuknak köszönhetően bizonyos fajok [az Unióban] mindenütt vadászhatók, ami elfogadható hasznosítást jelent, amennyiben bizonyos korlátozásokat léptetnek életbe, és azokat betartják; a vadászatnak összhangban kell állnia e fajok állományának megfelelő szinten tartásával.”

- 3 A madárvédelmi irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ez az irányelv a tagállamok Szerződésben érintett európai területén [helyesen: a tagállamoknak a Szerződés hatálya alá tartozó európai területén belül] természetesen előforduló összes vadon élő madárfaj védelmére vonatkozik. Célja e fajok védelme, kezelése és ellenőrzése, továbbá szabályokat állapít meg hasznosításukkal kapcsolatban.

(2) Az irányelvet a madarakra, tojásaikra, fészkeikre és élőhelyeikre kell alkalmazni.”

4 Ezen irányelv 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy az 1. cikkben meghatározott fajok állományait megfelelő szinten fenntartsák, vagy olyan szintre hozzák, amely megfelel különösen az ökológiai, tudományos és kulturális követelményeknek, figyelembe véve a gazdasági és rekreációs követelményeket is.”

5 Ezen irányelv 5. cikke a) és e) pontjának szövege a következő:

„A 7. és 9. cikk sérelme nélkül, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az 1. cikkben meghatározott valamennyi madárfaj általános védelmi rendszerének kialakítására, megtiltva különösen:

a) a bármilyen módszerrel végzett szándékos elpusztítást vagy befogást;

[...]

e) olyan fajokhoz tartozó madarak tartását, amelyek vadászata és befogása tilos.”

6 A madárvédelmi irányelv 7. cikkének (1) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) [Az Unió] egész területén lévő állományszintjük, földrajzi elterjedésük és szaporodási rátájuk alapján a II. mellékletben felsorolt fajok a nemzeti jogszabályok adta kereteken belül vadászhatók. A tagállamok biztosítják, hogy e fajok vadászata ne veszélyeztesse az elterjedési területükön tett védelmi erőfeszítéseket.

[...]

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hatályos nemzeti előírások alapján történő vadászat – beleértve a solymászatot is, amennyiben ezt gyakorolják – megfeleljen az észszerű hasznosítás és az ökológiailag kiegyensúlyozott állományszabályozás elveinek, és hogy ez a gyakorlat összeegyeztethető legyen e fajok – különösen a vonuló fajok – állományainak vonatkozásában a 2. cikk rendelkezéseivel.

A tagállamok biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati jogszabályok vonatkoznak, ne vadásszák sem a fészekrakás, sem a fiókanevelés időszakában, sem a szaporodás különböző szakaszaiban.

A vonuló fajok esetében a tagállamok biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati jogszabályok vonatkoznak, ne vadásszák szaporodási időszakukban vagy a fészekrakó területükre történő visszatérésük során.

[...]”

7 Ezen irányelv 9. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok, ha nincs más megfelelő megoldás, eltérhetnek az 5–8. cikk rendelkezéseitől a következő okok miatt:

[...]

c) szigorúan szabályozott feltételek mellett és szelektív alapon, egyes madarak kisszámú befogásának, tartásának vagy egyéb észszerűen indokolható hasznosításának engedélyezése érdekében.

- (2) Az (1) bekezdésben említett eltérések esetében meg kell határozni:
- a) a fajokat, amelyekre az eltérések vonatkoznak;
  - b) a befogás vagy megölés engedélyezett eszközeit, eljárásait vagy módszereit;
  - c) a kockázati tényezőket, valamint az időbeli és térbeli körülményeket, amelyek mellett ilyen eltérések engedélyezhetők;
  - d) a hatóságot, amely felhatalmazást kap annak kinyilvánítására, hogy a szükséges feltételek teljesülnek, és annak meghatározására, hogy milyen eszközök, eljárások vagy módszerek alkalmazhatók, milyen korlátok között és kik által;
  - e) az elvégzendő ellenőrzéseket.”
- 8 A madárvédelmi irányelv 18. cikke úgy rendelkezik, hogy a későbbi jogi aktusokkal módosított, a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (HL 1979. L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.) hatályát veszti. Amint azt a madárvédelmi irányelv (1) preambulumbekkezdése pontosítja, az irányelv a 79/409 irányelvet kodifikálja.
- 9 A pehelyréce (*Somateria mollissima*) a madárvédelmi irányelv II. mellékletének B. részében szerepel.
- 10 A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL 1992. L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 102 o.; a továbbiakban: élőhelyvédelmi irányelv) 16. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
- „Amennyiben nincs más megfelelő megoldás, és az eltérés megengedése nem befolyásolja hátrányosan az érintett fajok populációi kedvező védettségi állapotának fenntartását az elterjedési területükön [helyesen: a természetes elterjedési területükön], a tagállamok engedélyezhetik a 12., 13., 14. cikkben, valamint a 15. cikk a) és b) pontjában foglalt rendelkezésektől való eltérést az alábbiak érdekében:
- a) a vadon élő állatok és növények, valamint a természetes élőhelyek védelme;
  - b) termést, állatállományt, erdőt, halastavat, vizeket és más típusú, tulajdont érintő súlyos károk megelőzése;
  - c) közegészség, közbiztonság vagy más kiemelkedően fontos közérdek, beleértve a társadalmi vagy gazdasági érdekeket is, továbbá a környezet számára kiemelkedően előnyös hatás elérése;
  - d) az érintett fajok újbóli elszaporításával és visszahonosításával kapcsolatos kutatás és oktatás, továbbá az e célok érdekében végzett tenyésztés és nemesítés, növények esetében a mesterséges szaporítást is beleértve;
  - e) a IV. mellékletben felsorolt fajok korlátozott és az illetékes tagállami hatóságok által meghatározott számú példányai szigorúan ellenőrzött feltételek mellett, szelektív módon és korlátozott mértékben végzett befogásának, begyűjtésének vagy tartásának engedélyezése.”
- A jogvita előzményei és a pert megelőző eljárás**
- 11 A hím pehelyréceket az Åland-szigeteken (Finnország) hagyományosan tavasszal vadásszák.

- 12 A 2005. december 15-i Bizottság kontra Finnország ítéletben (C-344/03, EU:C:2005:770) a Bíróság megállapította, hogy az Åland-szigeteken 1998 és 2001 között engedélyezett, hím pehelyréce tavaszi vadászata nem egyeztethető össze a 79/409 irányelvvel. Ezen ítéletet követően az Åland-szigetek kormánya nem adott engedélyt a hím pehelyréce tavaszi vadászatára a 2006 és 2010 közötti évekre vonatkozóan.
- 13 2011-ben a Bizottság olyan információkat kapott, amelyek szerint e tartomány hatóságai újból megadták az e tavaszi vadászatra vonatkozó engedélyeket. Azóta az említett hatóságok évente továbbra is kiadták az engedélyeket (a továbbiakban: vitatott engedélyek).
- 14 A Bizottság véleménye szerint ezek az engedélyek nem egyeztethetők össze a madárvédelmi irányelvvel, amely megtiltja a tavaszi vadászatot, kivéve ha az ezen irányelvben meghatározott eltérések feltételei teljesülnek. A jelen ügyben a Finn Köztársaság tekintetében nem teljesülnek ezek a feltételek, mivel nem bizonyította sem azt, hogy az említett engedélyek lehetővé teszik az „észszerűen indokolható hasznosítást”, sem pedig azt, hogy a vadászati kvóták csak a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „kisszámú” madarat érintenek.
- 15 2012. november 22-én a Bizottság az EUMSZ 258. cikk alapján felszólító levelet küldött a Finn Köztársaságnak, amelyben azt állította, hogy a tavaszi vadászati idények 2011-ben és 2012-ben történő megnyitása összeegyeztethetetlen a madárvédelmi irányelv 7. és 9. cikkével.
- 16 2013. január 21-i válaszában a Finn Köztársaság tagadta a jogsértést, arra hivatkozva, hogy a tavaszi vadászat a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott eltérés hatálya alá tartozik.
- 17 2015. február 27-én a Bizottság kiegészítő felszólító levelet küldött a Finn Köztársaságnak a 2013. és 2014. évi tavaszi vadászati idényekre vonatkozóan, amelyek e jogellenes gyakorlat további példáinak minősülnek. Ez az intézmény különösen arra hivatkozott, hogy ezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja nem teszi lehetővé a vitatott engedélyek igazolását.
- 18 2015. április 23-i levelében a Finn Köztársaság válaszolt e kiegészítő felszólító levélre, és elutasította a Bizottság állításait.
- 19 2016. december 9-én a Bizottság indokolással ellátott véleményt küldött a Finn Köztársaságnak, amelyben fenntartotta álláspontját.
- 20 A Finn Köztársaság erre 2017. február 9-én válaszolt, és tagadta a jogsértést, valamint a pehelyréce populációjának állapotára vonatkozóan bizonyos információkat szolgáltatott.
- 21 Az Åland-szigetek képviselői és a Bizottság tisztviselői között 2017 januárjában és márciusában megbeszélésekre került sor. 2017. július 27-i levelében a Bizottság környezetvédelemért felelős biztosa arra kérte a finn hatóságokat és az Åland-szigetek hatóságait, hogy szüntessék meg a megállapított jogsértést. Az Åland-szigetek kormánya erre 2017. augusztus 22-én válaszolt, és bemutatta a pehelyréce-populáció fenntartására vonatkozó stratégiát, amely magában foglalja a ragadozók és az állomány szabályozását, továbbá megtagadta e madarak tavaszi vadászatának megszüntetését. 2017. december 22-i válaszában a Bizottság környezetvédelemért felelős biztosa megállapította, hogy a jogsértés továbbra is fennáll.
- 22 A Bizottság 2019. március 8-án úgy határozott, hogy a jelen keresetet benyújtja.

A keresetről

A felek érvei

- 23 Keresetlevelében a Bizottság úgy véli, hogy a vitatott engedélyek egyrészt összeegyeztethetetlenek a madárvédelmi irányelv 7. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdésével, másrészt pedig, hogy azok nem igazolhatók ezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján.
- 24 Először is, a vitatott engedélyek összeegyeztethetetlenek a madárvédelmi irányelv 7. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdésével. E rendelkezés szerint ugyanis „[a] vonuló fajok esetében a tagállamok biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati jogszabályok vonatkoznak, ne vadásszák szaporodási időszakukban [...]”.
- 25 A Bizottság úgy véli, hogy a jelen ügyben nem vitatható, úgy, mint a 2005. december 15-i Bizottság kontra Finnország ítélet (C-344/03, EU:C:2005:770) alapjául szolgáló ügyben, hogy az Åland-szigeteken májusban két-három hétig tartó tavaszi vadászati idény egybeesik a pehelyréce szaporodási időszakával.
- 26 Ezt megerősítik az ORNIS-bizottság, ezen irányelv 16. cikkének megfelelően létrehozott, a tagállamok képviselőiből álló, a madárvédelmi irányelvnek a műszaki és tudományos fejlődéshez történő hozzáigazításával foglalkozó bizottság munkálatai, amely bizottság tevékenységének tudományos tekintélyét a Bíróság már elismerte (2006. június 8-i WWF Italia és társai ítélet, C-60/05, EU:C:2006:378, 26. és 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Másodszor a Finn Köztársaság nem igazolhatja a vitatott engedélyeknek a madárvédelmi irányelv 7. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdésével való összeegyeztethetlenségét az ezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott eltéréssel.
- 28 Ugyanis a Finn Köztársaság nemcsak azt nem bizonyította, hogy a vitatott engedélyek „észszerűen indokolható hasznosításnak” minősülnek, hanem ráadásul azt sem, hogy a pehelyréce tavaszi vadászata a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében csupán „kisszámú” madarat érint.
- 29 Ami az „észszerűen indokolható hasznosítás” bizonyításának hiányát illeti, egyfelől a Finn Köztársaság nem bizonyította szilárd tudományos bizonyítékokkal, hogy biztosított lenne az érintett populáció „megfelelő szinten” történő fenntartása. Az e tagállam által alapul vett tényezők ugyanis az egyes dokumentumok téves és részleges olvasatából származnak. Ezek a dokumentumok már nem naprakészek, mivel a legkorábbi 2004-es keltezésű, vagy nem relevánsak annyiban, amennyiben a globális vagy az európai populációra, azaz a jelen ügy tárgyát képezőnél szélesebb populációra vonatkoznak. Ezzel szemben négy tanulmány bizonyítja a 2011 és 2015 közötti időszak vonatkozásában, hogy e populáció csökkenő tendenciát mutat. Az ezt követő éveket illetően három másik tanulmány azt mutatja, hogy a helyzet tovább romlott, egy negyedik tanulmány pedig azt, hogy a helyzet továbbra is aggasztó, így nem lehet azt a következtetést levonni, hogy az érintett faj populációját „megfelelő szinten” fenntartanak.
- 30 Egyébiránt a madárvédelmi irányelv 12. cikke alapján mind a Finn Köztársaság, mind pedig a szomszédos tagállam, a Svéd Királyság által közölt, valamely vonuló faj esetében releváns adatok jól szemléltetik a pehelyréce-populáció rövid távú, valamint hosszú távú csökkenését. A Bizottság elismeri, hogy a csökkenésre több ok ad magyarázatot. Hangsúlyozza azonban, hogy a 2006. június 8-i WWF Italia és társai ítélet (C-60/05, EU:C:2006:378, 32. pont), valamint a 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet (C-76/08, EU:C:2009:535, 59. pont), amelyek a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „észszerűen indokolható hasznosításra” vonatkoznak, kizárják az ezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott eltérés alkalmazását, amennyiben nem biztosított az érintett populáció „megfelelő szinten” történő fenntartása, mégpedig függetlenül attól,

hogyan a vadászat hozzájárul-e vagy sem a populáció kedvezőtlen védettségi állapotához. Annak ellenére ugyanis, hogy nem a vadászat okozza a kedvezőtlen védettségi állapotot, vagy ahhoz nem járul hozzá, nem lenne célszerű e populációk vadászatát lehetővé tenni.

- 31 Ezt meghaladóan a Bizottság vitatja a Finn Köztársaság azon álláspontját, amely szerint a vitatott engedélyek megadása kedvezőtlen védettségi állapot esetén igazolható az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján, és a 2007. június 14-i Bizottság kontra Finnország ítéletnek (C-342/05, EU:C:2007:341, 29. pont) megfelelően az „kivételes esetekben is lehetséges, ha megfelelően megállapítást nyer, hogy [az ilyen engedélyek] nem súlyosbítják az említett populációk kedvezőtlen védettségi állapotát, vagy nem akadályozzák a kedvező védettségi állapot helyreállítását”. Ugyanis mindamellett, hogy a Bíróság soha nem alkalmazta ezt a kivételt a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összefüggésben, amely rendelkezés eltérő feltételeket tartalmaz, és amelynek szerkezete eltér az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkének (1) bekezdésétől, a Finn Köztársaság ráadásul nem is bizonyította kellőképpen, hogy a vitatott engedélyek csupán „semleges” hatást gyakorolnak a pehelyréce érintett populációjára. Éppen ellenkezőleg, a pehelyréce vadászatának hatásait illetően a tudósok rámutattak arra, hogy a párkapcsolatok felbomlása a nőstény pehelyréce termékenységének hosszú távú csökkenéséhez vezet egy olyan populációban, ahol a hím pehelyréceket a tavaszi vadászat során rendszeresen elejtik.
- 32 Másfelől, a Finn Köztársaság nem bizonyította, hogy a tavaszi vadászatra a ragadozók szabályozása érdekében lenne szükség, és ezért „észszerűen indokolható hasznosításnak” minősülne. Ugyanis, bár e tagállam már a 2005. december 15-i Bizottság kontra Finnország ítélet (C-344/03, EU:C:2005:770) alapjául szolgáló eljárás keretében azt állította, hogy a pehelyréce tavaszi vadászata igazolható azzal az indokkal, hogy a vadászok javítják a fészekrakási feltételeket azáltal, hogy elejtik a ragadozókat a párzási területeken, a Bíróság ezen ítélet 35. pontjában elutasította ezt az érvet annak hangsúlyozásával, hogy „nem tűnik úgy, hogy [a természetes környezet kezelésével kapcsolatos] művelet csakis azzal a feltétellel legyen [megvalósítható], hogy a pehelyréce vadászatát tavasszal lehetővé teszik”.
- 33 Ami annak bizonyítását illeti, hogy a vadászat csak „kisszámú” egyedeket érint, jóllehet a Finn Köztársaság a balti-tengeri/watt-tengeri madárvonulási útvonal mentén telelő populációt vette számítási alapként, a Bizottság azon a véleményen van, hogy e tagállamnak az Åland-szigeteken fészkelő populációt kellett volna alapul vennie. Ugyanis, bár nem vitatott, hogy a pehelyréce vonuló madár, a vitatott engedélyek nem a „vonuláson lévő” pehelyrécekre vonatkoznak, hanem azokra, amelyek megkezdték a szaporodást, amelyek tehát helyben maradtak. Ezenkívül ezek az engedélyek az Åland-szigeteken jelen lévő madarakra korlátozódnak.
- 34 A referenciapopuláció Finn Köztársaság általi kiválasztása a vadászható madarak számának túlértékeléséhez vezet azon időpontok és hely viszonylatában, amelyekre az említett engedélyek vonatkoznak. A balti-tengeri/watt-tengeri madárvonulási útvonal mentén telelő teljes pehelyréce-populáció nagyságára tekintettel még e populáció töredéke sem minősül az Åland-szigeteken fészkelő populáció „kisszámú” egyedének. Márpedig a balti-tengeri/watt-tengeri régióban telelő pehelyréce-populációnak nem az egésze vonul Finnországig.
- 35 Ráadásul a Finn Köztársaság figyelmen kívül hagyta a számítási módszerének halmozott hatásait. Egyetlen másik tagállam sem végzi el a számítást ily módon, ha azonban minden tagállam így végezné el, az egyes eltérések által érintett populációk esetében már nem „kisszámú” egyedről lenne szó, hanem olyan töredékekről, amelyek – összeadva – szükségszerűen nagyobbak lennének. A Finn Köztársaság azáltal, hogy nem szolgáltatott adatokat az Åland-szigeteken fészkelő populációra vonatkozóan, nem tudta bizonyítani, hogy az eltérés csak „kisszámú” egyedeket érint.
- 36 Ellenkérelmében e tagállam mindenekelőtt kifejti, hogy álláspontja szerint a jelen ügy nem egy veszélyeztetett vagy kihalással fenyegetett fajra vonatkozik, majd előljáróban három észrevételt tesz.

- 37 Először is, a pehelyréce-populáció „stabil/ingadozó”, és e populációnak a 90-es években tapasztalt csökkenése nagyrészt természetes fejlődés következménye. Tudományosan téves lenne a pehelyréce-populáció alakulását ahhoz az időszakhoz kötni, amikor ez az állomány elérte a csúcspontját, ami mesterséges körülményeknek tudható be, többek között a Balti-tenger és a Watt-tenger eutrofizációjának, valamint a ragadozók hiányának. Következésképpen egy csökkenő egyedszámú faj nem lehet automatikusan úgy meghatározni, mint amely nem rendelkezik elegendő egyedszámmal, vagy amelyet kedvezőtlen védeltségi állapot jellemez. Ez még inkább így van, ha – mint a jelen ügyben is – a tavaszi vadászat gyakorlata egyáltalán nem áll kapcsolatban az állománycsökkenéssel.
- 38 Másodszor, az érintett fajnak az Unió vonatkozásában a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) veszélyeztetett fajok vörös listáján belül a „mérsékelten fenyegetett” kategóriába való felvétele nem jelenti azt, hogy ez a faj veszélyeztetett vagy jelentős kockázatnak van kitéve, mivel e besorolás nem veszi figyelembe az említett „stabil/ingadozó” tendenciát.
- 39 Harmadszor, a madárvédelmi irányelv rendelkezéseire és különösen a 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjára tekintettel a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a tavaszi vadászat önmagában észszerűtlen.
- 40 A kereset érdemét illetően a Finn Köztársaság azt állítja, hogy a vitatott engedélyek tiszteletben tartják az „észszerűen indokolható hasznosításra” és a „kisszámú” egyedre vonatkozó feltételeket.
- 41 Elsősorban, ami az „észszerűen indokolható hasznosítás” fogalmát illeti, e tagállam először is a Bíróságnak az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatára támaszkodva azt állítja, hogy az érintett populáció „megfelelő szintje” nem előfeltétele a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában bevezetett eltérés alkalmazásának.
- 42 Továbbá, még ha az érintett populáció „megfelelő szintje” előfeltétele is lenne az említett eltérés alkalmazásának, a Finn Köztársaság megjegyzi, hogy öt tanulmányra hivatkozott, és úgy véli, hogy az Åland-szigeteken a hím pehelyréce tavaszi vadászatának lehetővé tétele céljából szilárd tudományos bizonyítékokra támaszkodott.
- 43 Végül a megállapított állományszintek nem zárják ki a tavaszi vadászatot. A populáció „megfelelő szinten” történő fenntartására vonatkozó feltétel ugyanis teljesülhet, ha az eltérés nem súlyosbíthatja az állomány állapotát, vagy nem akadályozhatja meg a populáció állapotának ilyen szinten történő fenntartását. Ráadásul a tavaszi vadászat arra ösztönzi a vadászközösségeket, hogy részt vegyenek a vadgazdálkodási tervben, és védelmi intézkedéseket tegyenek.
- 44 A Bizottság által 2008-ban elfogadott, a madárvédelmi irányelv szerint folytatott vadászatról szóló útmutató (a továbbiakban: útmutató) alapján a Finn Köztársaság azon a véleményen van, hogy ez az intézmény maga is elfogadja azt a tényt, hogy a kedvezőtlen védeltségi állapotban lévő fajok vadászhatók, amennyiben ez erős ösztönzést jelenthet az élőhelyek kezelésére és a populációcsökkenéshez hozzájáruló egyéb tényezők befolyásolására, ami ezáltal hozzájárul a kedvező védeltségi állapot helyreállításának célkitűzéséhez. Egyébként az Åland-szigetek kormánya pontosan emiatt 2017-ben és 2018-ban a tavaszi vadászat engedélyezése keretében vadgazdálkodási tervet fogadott el. A Finn Köztársaság rámutat továbbá arra, hogy 2000 hím pehelyréce vadászatát a 2019. évi tavaszi vadászati idényre is engedélyezték.
- 45 E tekintetben, a Bizottság állításával ellentétben a 2005. december 15-i Bizottság kontra Finnország ítélet (C-344/03, EU:C:2005:770) 35. pontjában tett pontosítás, amely szerint „noha igaz, hogy a vadászok a kis ragadozók tavasszal, a pehelyréce fészekrakása eredményességének előmozdítása végett történő vadászatával a természetes környezet gondozásával kapcsolatos tevékenységet végeznek, ebből nem következik, hogy ez a tevékenység csak azzal a feltétellel végezhető el, hogy a pehelyréce

vadászatát tavasszal lehetővé teszik”, a „nincs más megfelelő megoldás” fogalmára vonatkozik, és a Bíróság hallgatólagosan, de bizonyosan azt állapította meg, hogy a vadászok számára ez valóban ösztönzést jelent a ragadozók szabályozására.

- 46 Másodsorban, ami a „kisszámú” egyedre vonatkozó feltételt illeti, egyrészt a 2004. december 9-i Bizottság kontra Spanyolország ítéletből (C-79/03, EU:C:2004:782, 36. pont) és a 2005. december 15-i Bizottság kontra Finnország ítéletből (C-344/03, EU:C:2005:770, 53. pont) az következik, hogy az „érintett populáció” „azon térségek populációjára utal, ahonnan abban a térségben előforduló madarak fő csoportjai származnak, amelyben az eltérést – annak hatálya idején – gyakorolják.” Mivel a Bíróság e fogalom meghatározáshoz nem fűzött semmilyen fenntartást, nyilvánvaló, hogy a „vonuló fajok” fogalma az érintett fajok biológiai magatartására utal, és nem azt jelenti, hogy a faj „vonuláson van”, vagyis a vadászat során mozgásban van. Márpedig egy madárfaj vagy állandó, vagy költöző, és ez nem változik meg pusztán amiatt, hogy az érintett faj egyedei éppen nem „vonuláson vannak”.
- 47 Másrészt a Finn Köztársaságon kívül egyetlen másik tagállam sem engedélyezi a balti-tengeri/watt-tengeri madárvonulási útvonal mentén honos hím pehelyréce tavaszi vadászatát, egyetlen vadászati gyakorlat sem esik egybe az Åland-szigeteken végzett tavaszi vadászattal, így tehát nem szükséges kiszámítani a kumulatív hatásokat, mivel éppen ezek nem lépnek fel.
- 48 A Bizottság a válaszában az „észszerűen indokolható hasznosítást” illetően pontosította, hogy egyrészt a Finn Köztársaság által elfogadott értelmezés ellentétben áll a Bíróság 2006. június 8-i WWF Italia és társai ítéletből (C-60/05, EU:C:2006:378, 32. pont), valamint a 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítéletből (C-76/08, EU:C:2009:535, 59. pont) következő ítélkezési gyakorlatával, amely szerint „a [madárvédelmi] irányelv 9. cikke szerinti eltérések csak akkor engedélyezhetők, ha biztosított az érintett fajok állományának megfelelő szinten tartása, és ennek hiányában a madarak elejtése semmi esetre sem tekinthető észszerűnek”. Másrészt a Bizottság hangsúlyozza, hogy a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt, eltérést engedő rendszer szigorúbb, mint az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikkében előírt rendszer. Az uniós jogalkotó ugyanis azért, hogy a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontját kifejezetten az „észszerűen indokolható hasznosítás” esetére korlátozta, ezt az eltérést előíró rendelkezést olyan szigorúbb követelménynek kívánta alávetni, amely az eltéréseket azokra az esetekre korlátozza, amelyekben a madárpopulációk szintje kielégítő. Harmadrészt, egyfelől az érintett faj populációinak csökkenő tendenciája nyilvánvalóan releváns tényezőnek minősül annak meghatározása szempontjából, hogy a populáció szintje megfelelő-e, vagy sem. Másfelől, amennyiben valamely tagállam nem biztosítja az említett populáció „megfelelő szinten” történő fenntartását, a tavaszi vadászat nem minősülhet „észszerűen indokolható hasznosításnak”, függetlenül attól, hogy a vadászat képezi-e az említett populáció csökkenésének fő okát, vagy sem.
- 49 Ami a benyújtott tanulmányokat illeti, a Finn Köztársaság által benyújtott tanulmányok nem elegendőek azon bizonyítékok megcáfolására, amelyek a pehelyréce populációjának csökkenő tendenciájára utalnak, ami pedig jelentős mutatónak bizonyul a populáció nem megfelelő állapotára vonatkozóan.
- 50 Egyébiránt e tagállam a ragadozók szabályozására vonatkozó érveket terjeszt elő, amelyek jogilag nem relevánsak. Egyrészt a Bíróság ítélkezési gyakorlata annak meghatározására irányul, hogy a vadászat lehetővé tétele szükséges-e az alkalmasint hasznos tevékenység végzéséhez, vagy hogy ez a tevékenység a vadásztól függetlenül is biztosítható-e. A jelen ügyben a Finn Köztársaság ellenkérelme nem szolgáltat semmiféle olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná, hogy a pehelyréce populációja a tavaszi vadászatnak és a ragadozók szabályozásának köszönhetően az Åland-szigeteken, Finnország egész területén, a Balti-tengeren vagy a balti-tengeri/watt-tengeri madárvonulási útvonal mentén kedvezőbb állapotban lenne.

- 51 Másrészt az az érv, amely szerint a tudományos szakirodalom támogatja a hím pehelyréce tavaszi vadászatát amiatt, hogy az állomány túlnyomó része hímekből áll, nélkülözi a ténybeli alapot, mivel ez a szakirodalom a vadászatnak elsősorban a hím pehelyrécere történő korlátozását a téli időszakra javasolja. Ez az érv konkrétan ellentétes a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatával, amely szerint egy biológiai faj az adott szaporodási közösséget alkotó egyedek összességét jelenti, és így a faj egészét védelemben kell részesíteni (2007. július 12-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-507/04, EU:C:2007:427, 235. pont).
- 52 Viszonzásában a Finn Köztársaság több előzetes megjegyzést fogalmaz meg. Különösen meglepőnek találja, hogy a Bizottság nem foglalt állást a Finnországban 2017 óta bevezetett vadgazdálkodási tervről.
- 53 Ami az „észszerűen indokolható hasznosítás” fogalmát illeti, a Finn Köztársaság megismétli azon állítását, amely szerint a „megfelelő szinten” történő fenntartás nem minősül a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti előfeltételnek. Egyébiránt e tagállam azt állítja, hogy érvelése nem az élőhelyvédelmi irányelv 16. cikke (1) bekezdése rendszerének a madárvédelmi irányelvre való átültetése mellett, hanem a két irányelvben foglalt eltérések egységes értelmezése mellett szól. Ezenkívül ismételtén megerősíti, hogy a csökkenő egyedszámú faj és a kedvezőtlen védettségi állapotú faj között különbséget kell tenni.
- 54 A Finn Köztársaság azon túl, hogy vitatja a tanulmányok Bizottság általi elemzését, hivatkozik a finnországi pehelyréce kutatására szakosodott egyik fő szakember 2019. július 29-i nyilatkozatára, amelyben úgy értékelte, hogy az Åland-szigeteken kialakított vadgazdálkodási stratégia indokolt és megalapozott, valamint szorosan kapcsolódik a helyi viszonyokhoz. Úgy vélte továbbá, hogy a jelen ítélet 52. pontjában említett vadgazdálkodási terv és az e tekintetben hozott intézkedések pozitív hatást gyakorolnak az Åland-szigeteken honos pehelyréce-populációra, ami felülírja a korlátozott számú nőstény egyed szaporodási képességének csökkenésével járó negatív hatásokat.
- 55 A ragadozók szabályozását illetően a Finn Köztársaság először is megjegyzi, hogy a vadászok helyi közösségének nem fűződne érdeke ahhoz, hogy visszaszorítsa a ragadozókat, ha a pehelyréce tavaszi vadászata tilos lenne. Az Åland-szigeteken a tavaszi vadászat tilalma tehát egyet jelentene a teljes vadászati tilalommal. Ez a tagállam továbbá azt állítja, hogy ösztönözni kell a helyi közösségeknek a védelmi programokban való részvételét. A Finn Köztársaság szerint a Bizottság az ilyen programokban való részvétel egyedüli ösztönzőjének megszüntetésével a pehelyréce jövőbeli megőrzésében érdekelt felek legnagyobb csoportját igyekszik kizárni. E tagállam arra a következtetésre jut, hogy a tavaszi vadászatnak a Bizottság által megkövetelt tilalma aránytalan, mivel egyáltalán nem veszi figyelembe azt, hogy ez a vadászat egyáltalán nem járult hozzá az érintett faj populációjának csökkenéséhez, valamint azt, hogy a vadászok helyi közössége pozitív szerepet játszik e populáció védelmében.

A Bíróság álláspontja

- 56 Keresetében a Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Finn Köztársaság nem teljesítette a madárvédelmi irányelv 7. cikkének (4) bekezdéséből és 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjából eredő kötelezettségeit, mivel az Åland-szigeteken 2011 óta rendszeresen lehetővé tette a hím pehelyréce tavaszi vadászatára vonatkozó engedély kiadását.
- 57 Meg kell jegyezni, hogy a Finn Köztársaság az ellenkérelmében jelzi, hogy az ilyen típusú engedélyeket legalábbis a 2019. évi tavaszi vadászati időnyig megadták.
- 58 Márpedig, bár a kötelezettségszegés fennállását a tagállamban az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet alapján kell megítélni, a kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset tárgya az indokolással ellátott vélemény után bekövetkezett tényekre is kiterjeszhető, ha ezek a tények ugyanolyan jellegűek, mint az említett véleményben említett tények, és

ugyanazt a magatartást valósítják meg (lásd ebben az értelemben: 2017. április 5-i Bizottság kontra Bulgária ítélet, C-488/15, EU:C:2017:267, 40. és 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 59 Ebből következik, hogy a jelen kereset megalapozottságát a 2011 és 2019 közötti évek tekintetében kell megvizsgálni.
- 60 Ezen irányelv 7. cikkének (4) bekezdése különösen annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy az említett irányelv II. mellékletében felsorolt madárfajokat ne vadásszák a szaporodási időszak alatt.
- 61 A jelen esetben a pehelyréce a madárvédelmi irányelv II. mellékletének B. részében szereplő faj. Nem vitatott, hogy e faj tavaszi vadászati idenye az Åland-szigeteken egybeesik a faj szaporodási időszakával.
- 62 Ennélfogva ez az ideny azon időszakok közé tartozik, amelyek alatt az említett irányelv 7. cikkének (4) bekezdése főszabály szerint tiltja a pehelyréce bármiféle vadászatát (lásd ebben az értelemben: 2007. július 12-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-507/04, EU:C:2007:427, 195. pont).
- 63 Mindazonáltal a Finn Köztársaság úgy véli, hogy a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja igazolhatja a vitatott engedélyeket.
- 64 E rendelkezés ugyanis valamennyi madárfaj esetében lehetővé teszi, feltéve, hogy nem létezik „más megfelelő megoldás”, az ezen irányelv 5. és 7. cikkétől való eltérést annak érdekében, hogy szigorúan szabályozott feltételek mellett és szelektív alapon lehetővé tegye bizonyos madarak „kisszámú” befogását, tartását vagy egyéb „észszerűen indokolható hasznosítását”.
- 65 E tekintetben pontosítani kell, hogy a Bíróság már kimondta, hogy a vadon élő madaraknak a madárvédelmi irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében megjelölt időszakokban történő, szabadidős célú vadászata az említett irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja által engedélyezett „észszerűen indokolható hasznosításnak” minősülhet (lásd ebben az értelemben: 2003. október 16-i Ligue pour la protection des oiseaux és társai ítélet, C-182/02, EU:C:2003:558, 11. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 66 Hangsúlyozni kell továbbá a madárvédelmi irányelv 9. cikkében meghatározotthoz hasonló eltérést engedő rendszerrel kapcsolatban, amely megszorítóan értelmezendő, és amely a megkövetelt feltételek minden egyes eltérés esetében történő teljesülésével kapcsolatos bizonyítási terhet az arról határozatot hozó hatóságra rója, hogy a tagállamok kötelesek annak biztosítására, hogy védett fajt érintő beavatkozás engedélyezésére kizárólag pontos és megfelelő, az említett cikkben meghatározott okokra, feltételekre és követelményekre utaló indokolást tartalmazó határozattal kerülhet sor (lásd ebben az értelemben: 2006. június 8-i WWF Italia és társai ítélet, C-60/05, EU:C:2006:378, 34. pont).

Az „észszerűen indokolható hasznosításra” vonatkozó feltétel

- 67 A madárvédelmi irányelv 9. cikkének – az e cikkben meghatározott eltérés szigorú ellenőrzésére és a befogások szelektív jellegére utaló – rendelkezéseiből, továbbá az arányosság általános elvéből kitűnik, hogy az említett eltérésnek, amellyel a tagállam élni kíván, arányosnak kell lennie az azt indokoló szükségletekkel (2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-76/08, EU:C:2009:535, 57. pont).
- 68 A Bíróság így megállapította, hogy a madárvédelmi irányelv 9. cikke szerinti eltérések csak akkor engedélyezhetők, ha biztosított az érintett fajok állományának „megfelelő szinten” tartása, és ennek hiányában a madarak elejtése semmi esetre sem tekinthető észszerűnek, tehát olyannak, ami

elfogadható hasznosítást jelent (lásd ebben az értelemben: 2006. június 8-i WWF Italia és társai ítélet, C-60/05, EU:C:2006:378, 32. pont; 2009. szeptember 10-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-76/08, EU:C:2009:535, 59. pont).

- 69 A jelen ügyben meg kell vizsgálni, hogy biztosított-e az érintett fajok populációjának „megfelelő szinten” történő fenntartása, amelynek hiányában – amint arra az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat is emlékeztet – a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében foglalt többi feltétel, különösen pedig az „észszerűen indokolható hasznosítás” nem teljesülhet.
- 70 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv védelmi rendszerétől való eltéréshez megkövetelt feltételek bizonyítása érdekében megalapozott tudományos ismeretekre kell támaszkodni (lásd ebben az értelemben: 2005. december 15-i Bizottság kontra Finnország ítélet, C-344/03, EU:C:2005:770, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság már kimondta, hogy a hatóságoknak a legjobb tudományos és műszaki ismeretekkel kell rendelkezniük az engedélyek megadásakor (lásd az élőhelyvédelmi irányelv hatálya alá tartozó védett fajok tekintetében: 2004. szeptember 7-i Waddenvereniging és Vogelbeschermingsvereniging ítélet, C-127/02, EU:C:2004:482, 52. és 61. pont; 2019. október 10-i Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola ítélet, C-674/17, EU:C:2019:851, 51. pont). E megfontolások érvényesek a madárvédelmi irányelv 9. cikkének (2) bekezdésére is.
- 71 A jelen ügyben a Finn Köztársaság által alapul vett táblázat öt tanulmányt tartalmaz, mégpedig először is az IUCN-nek a „nem fenyegetett” fajok 2015-re vonatkozó globális besorolását, másodszer a BirdLife International nem kormányzati szervezet által készített, a pehelyrécét páneurópai szinten „kedvező védeltségi állapotba” besoroló 2004. évi jelentést, harmadszor az útmutatót, negyedszer a Wetlands International nem kormányzati szervezet által 2015-ben készített, a balti-tengeri/watt-tengeri madárvonulási útvonal populációját a „nem fenyegetett” kategóriába besoroló osztályozást, ötödször pedig a 2010. évi finn „vörös listát”, amely a pehelyrécét Finnországban a „mérsékelt fenyegetett” kategóriába sorolja.
- 72 Először is elegendő azt megállapítani, hogy e tanulmányok közül az első és a negyedik 2015-ben készült, így a 2011 és 2014 közötti évekre vonatkozóan nem igazolhatják a vitatott engedélyeket. Egyébiránt, noha az említett tanulmányok közül az első, amely az érintett faj világszintű besorolására vonatkozik, az érintett fajt globálisan a „nem fenyegetett” kategóriába sorolta, ugyanakkor ez a szervezet ugyanebben az évben ezt a fajt uniós szinten a „veszélyeztetett” fajok közé sorolta.
- 73 Továbbá a második és a harmadik tanulmány 2004-ben, illetve 2008-ban készült. A Finn Köztársaság úgy véli, hogy ezekkel kapcsolatban a Bizottság nem bizonyította, hogy azok ne lennének naprakészek.
- 74 E tekintetben egyrészt nem állítható, hogy valamely tagállam a legjobb tudományos ismeretekkel rendelkezik, ha az illetékes hatóság a határozata elfogadásának időpontjában hét évvel korábban közzétett tanulmányt vesz alapul, így ellenkező bizonyítékok hiányában megállapítható, hogy egy későbbi tanulmány, amely a legutóbbi évekre vonatkozó adatokat elemzi, aktuálisabb adatokat tartalmaz, következésképpen jelentősen nagyobb pontossággal és relevanciával bír.
- 75 Másrészt, bár – a Bizottság állításaival ellentétben – nem feltétlenül tekinthető úgy, hogy a 2008. évi útmutató már nem volt naprakész, és bár hangsúlyozni kell, hogy azt a 79/409 irányelvvel összefüggésben tették közzé, a Finn Köztársaság által ezen útmutatóból levont következtetések mindazonáltal az útmutató tartalmának részleges olvasatából erednek. Bár az említett útmutató a pehelyrécét kétségtelenül a „vadászható” fajok közé sorolja, mindenképp azonban azt állapítja meg, hogy ez a faj a „kedvezőtlen” védeltségi állapotú fajok közé tartozik.

- 76 Ebből következik, hogy a Finn Köztársaság nem hivatkozhat eredményesen a jelen ítélet 71. pontjában említett első négy tanulmányra annak bizonyítása érdekében, hogy a vitatott engedélyeket megadó hatóság olyan megalapozott tudományos ismeretekkel rendelkezett, amelyek lehetővé tették számára annak megállapítását, hogy az érintett faj populációját a 2011–2014. évek tekintetében „megfelelő szinten” fenntartották.
- 77 Mindemellett a Finn Köztársaság rendelkezésére állt a 2010-ben készített finn „vörös lista”, amely a területén honos madárfajok védettségi állapotának naprakészebb elemzésére vonatkozott.
- 78 E tekintetben e tagállam úgy véli, hogy az a körülmény, hogy a finn „vörös lista” 2010-ben a pehelyrécét a „mérsékelten fenyegetett” kategóriába sorolta, nem gyengíti, hanem megerősíti azon érvét, amely szerint a 2011–2015-es évekre vonatkozó vitatott engedélyek szilárd tudományos bizonyítékokon alapultak.
- 79 Meg kell állapítani, hogy az ilyen érvelés nem tükrözi sem e kategória megnevezését, sem pedig annak meghatározását. Az említett kategóriát ugyanis az alábbiak szerint határozzák meg: „[e]gy taxon »[m]érsékelten fenyegetett«, ha a [populáció méretére és fejlődésére, földrajzi megoszlására, valamint a mennyiségi elemzésére vonatkozó] vizsgálatok alapján nem sorolható a »[s]úlyosan veszélyeztetett«, a »[v]eszélyeztetett«, a »[s]ebezhető« vagy a »[n]em fenyegetett« kategóriák egyikébe sem, de az adatok szerint közel áll hozzá, hogy a közeljövőben e tekintetben megfeleljen a kritériumoknak”.
- 80 Egyébiránt azt is hangsúlyozni kell, hogy bár a Finn Köztársaság emlékeztet arra, hogy a kockázatok tekintetében a „mérsékelten fenyegetett” kategória a második helyet foglalja el az említett lista nomenklatúrájában, a magasabb szintű kategóriák, vagyis a „sebezhető”, a „veszélyeztetett”, a „súlyosan veszélyeztetett”, a „vadon kihalt” és a „kihalt” kategóriák megnevezései azt jelzik, hogy a faj e kategóriákba sorolása nem bizonyíthatja sem azt, hogy az említett faj kedvező állapotban van, sem pedig azt, hogy minden aggálytól mentes.
- 81 Ezen túlmenően a Bizottság különböző tanulmányokat idéz, amelyek – lényegében – többségükben ellentmondanak a Finn Köztársaság azon állításának, amely szerint biztosítani tudta a 2011 és 2015 közötti időszakban a balti-tengeri/watt-tengeri madárvonulási útvonal mentén jelen lévő populáció „megfelelő szinten” történő fenntartását a tavaszi vadászati idény megnyitása mellett.
- 82 A későbbi évek tekintetében nem vitatott, hogy az IUCN, a BirdLife International, a Wetlands International és a jelen ítélet 71. pontjában említett finn „vörös lista” a pehelyrécét magasabb veszélyeztetettségi kategóriába sorolta át.
- 83 Ráadásul valamely érintett faj populációjának csökkenő tendenciája önmagában nem elegendő annak bizonyításához, hogy e populáció kedvezőtlen védettségi állapotban van. Ha azonban más további bizonyítékok nem utalnak arra, hogy az állapotot egyéb okok miatt mégis kedvezőnek kellene tekinteni, egy ilyen körülmény nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a populációt „megfelelő szinten” tartják fenn.
- 84 Hozzá kell még fűzni a madárvédelmi irányelv és az élőhelyvédelmi irányelv értelmezését illetően, hogy bár a Bíróság ítélkezési gyakorlata ez utóbbi irányelv tekintetében elismerte az eltérés engedésének lehetőségét kedvezőtlen védettségi állapot esetén is, az ilyen eltérések engedélyezése egyrészt csak kivételes esetben lehetséges, másrészt pedig azt az elővigyázatosság elvének fényében is értékelni kell (lásd ebben az értelemben az élőhelyvédelmi irányelvet illetően: 2019. október 10-i Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola ítélet, C-674/17, EU:C:2019:851, 68. és 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ebből következik, hogy még ha e két irányelv értelmezése ötvözi is az egyes irányelvek sajátosságait, ezt az értelmezést nem lehet eltérőnek tekinteni, mivel a sajátosságok korlátain belül az említett értelmezés hasonló – többek között az egyes irányelvek védelmi rendszeréhez kapcsolódó – megfontolásokat tartalmaz.

- 85 A Finnországban 2017-ben és 2018-ban elfogadott és végrehajtott, az útmutatón alapuló vadgazdálkodási terveket illetően hangsúlyozni kell, hogy bár ezen útmutatónak nincs kötelező jogi ereje, a Bíróság azt viszonyítási alapként felhasználhatja. Az említett útmutatóban egyébként az is szerepel, hogy a létrehozható tervek nem rendelkeznek a madárvédelmi irányelv értelmében vett „önálló jogi státusszal”. E tekintetben azt is meg kell jegyezni, hogy a Bíróság több alkalommal kimondta, hogy bár az irányelv 2. cikke gazdasági és rekreációs követelményeket említi, e rendelkezés nem minősül a madárvédelmi irányelv által létrehozott védelmi rendszertől való önálló eltérésnek (1987. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet, 247/85, EU:C:1987:339, 8. pont; 1987. július 8-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, 262/85, EU:C:1987:340, 8. pont; 1991. február 28-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-57/89, EU:C:1991:89, 22. pont).
- 86 Végül, bár a más megfelelő megoldás hiányára vonatkozó, a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szereplő feltétel vizsgálata keretében a Bíróság a 2005. december 15-i Bizottság kontra Finnország ítélet (C-344/03, EU:C:2005:770) 35. pontjában elismerte, hogy „noha igaz, hogy a vadászok a kis ragadozók tavasszal, a pehelyréce fészekrakása eredményességének előmozdítása végett történő vadászatával a természetes környezet gondozásával kapcsolatos tevékenységet végeznek, ebből nem következik, hogy ez a tevékenység csak azzal a feltétellel végezhető el, hogy a pehelyréce vadászatát tavasszal lehetővé teszik”, e megfontolás mindaddig igaz, amíg – ahogyan azt a Bizottság kiemelte – valamely tagállam nem biztosítja az érintett populáció „megfelelő szinten” való fenntartását. Egyébiránt, még ha bizonyítást is nyerne, hogy a valamely védett faj populációjára gyakorolt, a vadgazdálkodási tervből eredő pozitív hatások semlegesítik az ilyen populációra az elejtés által gyakorolt negatív hatásokat, a tagállamnak – amint az a madárvédelmi irányelv (6) preambulumbekkezdéséből kitűnik – a meghozandó intézkedéseket a madarak számát befolyásoló különféle tényezők figyelembevételével kell kidolgoznia.
- 87 Ebből következik, hogy az eljárásban részt vevő felek által kifejtett érvek, valamint az azok alátámasztására szolgáltatott tudományos bizonyítékok nem teszik lehetővé annak bizonyítását – amint azt a Finn Köztársaságnak kellett bizonyítania –, hogy a vitatott engedélyek megadásakor a nemzeti hatóság rendelkezett az arra utaló, megalapozott tudományos ismeretekkel, hogy az érintett faj populációját „megfelelő szinten” fenntartották, és így a hasznosítás „ésszerűen indokolhatónak” tekinthető.
- 88 Ebből az is következik, hogy a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ésszerűen indokolható hasznosításra” vonatkozó feltétel nem teljesül.

A „kisszámú” egyedre vonatkozó feltételről

- 89 E feltételt illetően meg kell jegyezni, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy amennyiben a madarak eltérés jogcímén engedélyezett elejtésével kapcsolatos tevékenység nem biztosítja az érintett fajok populációjának megfelelő szinten tartását, e feltétel nem tekinthető teljesültnek (lásd ebben az értelemben: 2018. június 21-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-557/15, EU:C:2018:477, 66. pont).
- 90 Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már kimondta, hogy „a jelenlegi tudományos ismeretek alapján úgy kell tekinteni, hogy a [madárvédelmi] irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „kisszámú” [egyed] alatt az érintett populáció [...] 1%-ának megfelelő elejtett egyedek kell érteni a vadászható fajok esetében, ahol a vonuló fajok tekintetében az »érintett populáción« a régiók azon populációját kell érteni, amely az eltéréssel érintett régióban, az eltérés időszakában átvonuló fő madárcsapatokat adja” (2018. június 21-i Bizottság kontra Málta ítélet, C-557/15, EU:C:2018:477, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 91 E tekintetben meg kell állapítani először is, hogy a 2018. június 21-i Bizottság kontra Málta ítéletben (C-557/15, EU:C:2018:477) a Bíróság „az eltéréssel érintett régió[ra], az eltérés időszakában” fektetett hangsúlyt. Másodszor, a vitatott engedélyek nem a vonuláson lévő védett fajt érintik, hanem az e fajhoz tartozó egyedeket abban az időpontban, amikor megkezdik a szaporodásukat, vagyis amikor nincsenek mozgásban. E tekintetben a madárvédelmi irányelv 1. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy az irányelvet „a madarakra, tojásaira, fészkeikre és élőhelyeikre kell alkalmazni”. Harmadszor, a vadon élő madarak védelmére vonatkozó uniós jogszabályokat az elővigyázatosság elvének fényében kell értelmezni, amely az EUMSZ 191. cikk (2) bekezdése első albekezdésének megfelelően a magas szintű védelmet célzó európai uniós környezetpolitika egyik alapja (2009. december 10-i Bizottság kontra Olaszország végzés, C-573/08 R, nem tették közzé, EU:C:2009:775, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. november 20-i Bizottság kontra Lengyelország végzés, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 42. és 61. pont). Következésképpen ez az elv megköveteli annak elkerülését, hogy a vadászható madarak számát túlértékeljék, és olyan számítási módszerekhez folyamodjanak, amelyek bizonyosan lehetővé teszik, hogy 1%-os határértéken belül maradjanak.
- 92 Ebből következik, hogy mivel a vonuló fajok a szaporodási időszak alatt nem mozognak, ezen időszak alatt és a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szereplő kivétel értelmezése szempontjából az állandó fajokhoz hasonlóan tekintendők.
- 93 Ezenkívül önmagában abból a körülményből, hogy egyedül egy tagállam engedélyezi ezt a gyakorlatot, nem lehet arra következtetni, hogy e tagállam a rendelkezésre álló teljes kvótahoz hozzájuthat. Ezért hipotetikus jelleggel meg kell vizsgálni, hogy melyek lehetnek azok a tagállamok, amelyek e kvótában részesülni kívánnak, és a kvóta arányos részét fenn kell tartani számukra.
- 94 A jelen ügyben a Finn Köztársaságnak ahelyett, hogy a számításait a Balti-tenger/Watt-tenger vonuló populációjának egészére alapította volna, az érintett fajnak az Åland-szigeteken fészkelő állományát kellett volna referenciaalapként figyelembe vennie.
- 95 Ebből következik, hogy a referencia-időpontban az Åland-szigetek hatóságai nem rendelkeztek azokkal az adatokkal, amelyek lehetővé tették volna számukra, hogy megfelelően kiszámítsák az érintett populáció elejthető egyedek mennyiségét.
- 96 E körülmények között ebből az következik, hogy a Finn Köztársaság nem tartotta tiszteletben a madárvédelmi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szereplő, „kisszámú” egyedre vonatkozó feltételt.
- 97 A fenti megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a Finn Köztársaság – mivel 2011-től 2019-ig bezárólag az Åland-szigeteken rendszeresen lehetővé tette a hím pehelyréce tavaszi vadászatára vonatkozó engedélyek kiállítását – nem teljesítette a madárvédelmi irányelv 7. cikkének (4) bekezdéséből és 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjából eredő kötelezettségeit.

A költségekről

- 98 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Finn Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Finn Köztársaság azáltal, hogy 2011-től 2019-cel bezárólag rendszeresen lehetővé tette az Åland-szigeteken a hím pehelyréce (*Somateria mollissima*) tavaszi vadászatára vonatkozó engedélyek kiadását, nem teljesítette a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkének (4) bekezdéséből és 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjából eredő kötelezettségeit.**
- 2) **A Bíróság a Finn Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások